

חג הסיגד - לא רק של הקהילה האתיופית

[וויקימדיה](#)

"אירועי הסיגד בילדותי חקוקים בזיכרוני עד עצם היום הזה. הייתי בערך בגיל 7, אבא ואמא אספו את כולנו בבית, והחלו לדבר על הכנות לקראת החג... הדרך הייתה כה ארוכה אך לא התעייפתי מרוב ההתלהבות".

[בחוזר מנכ"ל משה"ח לשנת תשע"ג](#) נכתב ביחס לחג הסיגד: "מוסדות החינוך נקראים לציין חג זה באמצעות פעילות לימודית וחברתית כדי לחזק את הקשר של בני הקהילה למורשתם, לאפשר מקום של כבוד לנכסים התרבותיים שהעולים מביאים עמם בעלייתם לישראל ולהעמיק את ההיכרות של תלמידי ישראל עם מורשת יהדות אתיופיה". יותר מעשור עבר מאז, ובכל זאת מעט מהתלמידות והתלמידים בישראל מכירות/ים את חג הסיגד. לרוב הוא אינו מקבל את הזרקור שמקבלים שאר חגי ישראל בבתי הספר, ונראה שהעיסוק בו במערכת החינוך לעיתים נדחק לשוליים או שמסתכם בהיכרות שטחית עם מנהגי החג. מערך זה נכתב במחשבה כי קיים קשר בין היחס אל החג לבין מצב הקהילה האתיופית בארץ והיחס אליה.

במסגרת השיעור נכיר את החג ומנהגיו דרך סיפורים אישיים של עולות ועולים, נחשוב ונדון יחד עם התלמידות/ים על קיומו ומשמעותו של חג הסיגד כאן בארץ, ונשאל שאלות ביקורתיות על מקומו של החג בין חגי ישראל.

* השיעור מתוכנן כשיעור כפול ויש להקדיש לו לפחות שני שיעורים, ניתן אף יותר במידה והדיונים והפעילויות בכיתה מתארכים.

* אם יש בכיתה תלמידות ותלמידים מהקהילה האתיופית נזמין אותם לקחת חלק פעיל בשיעור, ולשתף בסיפורים אישיים. מומלץ להיערך לכך מראש ולבקש מהן/ם להתכונן לשיעור.

פתיחה

א. נבקש מהתלמידות והתלמידים למנות את כל החגים היהודיים שהן/ם מכירות/ים, נכתוב אותם על הלוח. אם לא יזכירו את חג הסיגד, נאמר שחסר כאן חג חשוב, ניתן רמזים על מנת לעורר את הסקרנות של התלמידות והתלמידים: חג של קהילה גדולה בארץ, נחגג בחודש חשוון/נובמבר, צמים בו, לובשים בגדים לבנים. בין אם יצינו את שם החג ובין אם לא, נשאל את התלמידות והתלמידים מה הם יודעים על חג הסיגד. נכתוב על הלוח את הדברים ובהמשך עם התקדמות השיעור והפעילויות השונות, נוסיף ללוח עוד מאפיינים של החג. אם התלמידות/ים לא יודעות/ים לציין את מנהגי החג או מעט מאוד מהם, נשאל אותן/ם למה זה כך לדעתן/ם? האם שמעו על החג? היכן? האם למדו על החג? האם וכיצד מציינים אותו בדרך כלל בבית הספר? והאם יש התייחסות אליו במרחב הציבורי?

ב. נצפה בסרטון על חגיגות הסיגד בארץ: [כאן מציינים: סיגד](#), ונבקש מהתלמידות והתלמידים לרשום לעצמן/ם 2-3 מנהגים של החג תוך כדי הצפייה בסרטון. לאחר הצפייה, נבקש מהתלמידות/ים לשתף, ונכתוב את המנהגים הנוספים על גבי הלוח ברשימה המצטברת מתחילת השיעור.

ג. נשאל את התלמידות/ים האם שמו לב לביקורת הנאמרת בסרטון. אם לא שמו לב, נפנה את תשומת ליבן/ם למשפט: "עם עלייתנו לארץ המשכנו לחגוג את חג הסיגד באדיקות רבה, למרות קשיי הקליטה והיעדר ההכרה של הממשלה". נשאל אותן/ם מה היו לדעתן/ם קשיי הקליטה של בנות/י הקהילה בארץ? ולמה לדעתן/ם הכוונה ב"היעדר ההכרה של הממשלה"?

למידת עמיתות/ים דרך סיפורים

א. נחלק את התלמידות/ים למספר קבוצות של 4-5 תלמידות/ים בקבוצה. לכל קבוצה ניתן סיפור אישי של עולה מאתיופיה על זיכרונותיו/ה מחג הסיגד. בתחתית הדף יופיעו שאלות על הקטע (הסיפורים מצורפים **כנספח א'** בהמשך המערך. ישנם שלושה סיפורים בסך הכל, כך שיהיו קבוצות שיקראו את אותו סיפור). כל קבוצה תקרא את הסיפור ותענה ביחד על השאלות. לאחר מכן כל קבוצה תציג בקצרה במליאה את הסיפור שקראה ואת המנהגים והמסורות שעלו ממנו. במהלך הצגת הסיפורים על ידי התלמידות/ים נוסיף את המאפיינים והמנהגים לרשימה המצטברת על הלוח.

ב. נסביר לתלמידות/ים כי מנהגי חג הסיגד משקפים **ערכים** רבים שכולנו יכולים להתחבר אליהם. ניתן דוגמה למנהג שמשקף ערך: בסיפורו של זמנה נאמרה- "הקסים בראש השיירה ואחריהם המבוגרים ואחר כך הילדים, אתם יודעים שהיום הוא יום מיוחד, הקסים והמבוגרים שרויים היום בתפילה וצום". הדוגמה משקפת את ערך הכבוד למבוגרים.

ננחה את התלמידות/ים להמשיך בפעילות בקבוצות, ולנסות לזהות את ה**ערכים** העיקריים שעולים מתוך הסיפור שקראו. נסייע להן/ם לזהות את הערכים שמאחורי המנהגים למשל, **עזרה לזולת**: במהלך צעידתם מכפריהם לעבר מקום הטקס, שלעיתים נמשכה ימים, האחד נשא את משאו של האחר. **סולידריות**: "במהלך המסע למקום הטקס, הכינו צידה לדרך ביחד, ישנו אחד ליד השני וצעדו יחדיו" (עפ"י- "[סיגד. לא רק לאתיופים](#)" מאת אבי מספין, 27.11.08 YNET).

דין במליאה:

- עפ"י הסיפורים שקראתן/ם, מה היתה המשמעות והחשיבות של החג עבור היהודיות/ים באתיופיה?
- האם משעלו יהודיות/י אתיופיה לארץ יש לבטל את החג ובני העדה יחגגו את כל החגים "הישראליים" המקובלים?
- היהודיות/ים מאתיופיה ממשיכות/ים לחגוג את הסיגד גם בארץ. מהי לדעתכן/ם המשמעות והחשיבות של החג עבורן/ם פה בארץ?

חג הסגד בישראל

למרות שכיום רובם המוחלט של יהודי אתיופיה מתגורר בישראל, הקהילה ממשיכה לחגוג את חג הסגד. בישראל היה החג מקור התכנסות שנתי של כלל קהילת יוצאי אתיופיה, **והוא מהווה מקור חיבור לשורשים ולתרבות**. הסגד נחגג בהשתתפותם של המוני משתתפים מקרב קהילת יוצאי אתיופיה העושים דרכם לירושלים, צעירים ומבוגרים כאחד.

הרוב נאספים בטיילת ארמון הנציב, בעוד אחרים פונים לכותל המערבי. קסים שמוצאם מקהילות מקומיות שונות, נושאים את האורית בתהלוכה ססגונית. במקום ההתכנסות נישאת תפילה על ידי קסים. באמצע פרק התפילה והקריאה מן האורית (ספר התורה) באים גם נציגי הציבור לברך את הקהל – נוהג מרכזי באירוע. רבים מקרב חברי הקהילה ממשיכים לשמר את מנהג הצום עד אחרי הצהריים, ובסיומו אוכלים את הדאבו. ככל שתהליך השתלבותם של יוצאי אתיופיה בחברה הישראלית נמשך, הצעירים מתחילים לאבד את הקשר למסורת של יהודי אתיופיה, כמו גם את השליטה בשפה האמהרית. האגודה ישראלית למען יהודי אתיופיה, בשיתוף ארגונים נוספים המזוהים עם קהילת יוצאי אתיופיה ויחד עם מערכת החינוך עושה מאמץ למציאת דרכים העשויים לשמר את מנהג חג הסגד כחלק מהפסיפס התרבותי של העם היהודי. (מתוך האתר של [אגודת יהודי אתיופיה](#))

נציג לתלמידות ולתלמידים את **חוק חג הסיגד** - החוק קובע כי חג הסיגד יצוין על ידי המדינה בכ"ט בחשוון, בעצרת מרכזית שתאורגן על ידי משרד התרבות והספורט ובפעילויות חינוכיות שיוחדו לחג הסיגד על ידי שר החינוך. כמו כן נקבע בחוק כי יום הסיגד הוא יום בחירה. (עפ"י: [חוק חג הסיגד 2008](#)).

נערוך דיון סביב השאלות:

- האם לדעתכן/ם יש להפוך את הסיגד, החג העדתי לחג לאומי?
- מהי החשיבות של שילוב חג של קהילה קטנה בתוך המועדים המשותפים לכלל ישראל? (עבור קהילת יהודי אתיופיה ועבור הציבור הישראלי כולו)?
- החוק נחקק ב 2008 והיום בשנת 2022 עדיין לא רבות/ים בכלל הציבור הישראלי מכירות/ים את החג ומנהגיו. מדוע זה כך לדעתכן/ם?

נציג לתלמידים את דבריו של אבי מספין שכותב על חוק חג הסיגד:

"...קהילת יהודי אתיופיה ראתה בעין יפה ובנפש חפצה את הרחבתו של חג הסיגד מחג עדתי לחג לאומי. אך אני שואל את עצמי, האם באותה מידה שיוצאי אתיופיה חפצים לפתוח את חגם לכלל ישראל, כלל ישראל מוכנה לקבלו? האם חג הסיגד ורעיונותיו הרחניים, החברתיים והחינוכיים, תואמים גם את ערכי כלל הציבור? מהם נקודות החיבור?" (עפ"י - "סיגד. לא רק לאתיופים" מאת אבי מספין, YNET, 27.11.08).

נשאל:

- מה דעתכן/ם האם "כלל ישראל מוכנה לקבלו"?
- מה אתן/ם יודעות/ים על מצב הקהילה בארץ היום? האם נחשפתן/ם לסיפורים בחדשות? האם שמעתן/ם או אולי אתן זכרות/ים את המחאה הגדולה האחרונה שהתקיימה בקיץ 2019?

נחשוף את התלמידות/ים לנתונים המתייחסים לגזענות המופנית כלפי העדה האתיופית בארץ:

צעירי הקהילה האתיופית מרגישים הדרה ודחיקה במסלולי החיים – כך עולה מממצאי מחקר חדש. כ-72.5% מצעירי העדה האתיופית חוו גזענות במרחב הציבורי, 51% טוענים במידה רבה שדחקו אותם ל"חברות" סגורות לאתיופים בלבד וכ-13% דיווחו כי תחושת ההדרה בבית הספר השפיעה במידה רבה על הציונים וההתנהגות שלהם. ([מחקר- יותר מ-70% מצעירי העדה האתיופית חוו גזענות בישראל](#), מעריב, 3.10.22).

נמשיך ונשאל - לנוכח נתוני המחקר:

- מה החשיבות של חגיגת הסיגד בארץ?
- מה החשיבות של חוק חג הסיגד והפיכתו לחג לאומי? עבור קהילת יהודיות/י אתיופיה? עבור כלל הציבור הישראלי?
- מדוע עדיין ישראליות/ים רבות/ים אינן/ם מכירות/ים את חג הסיגד?
- כיצד אפשר לשנות את התמונה הזאת?

פעילות בקבוצות סביב תוצרי למידה

התלמידות/ים יחזרו לקבוצות הקטנות. נכתוב על הלוח את השאלה: **איך הייתן/ם רוצות/ים לציין את חג הסיגד בבית הספר?** כל קבוצה תציע תכנית משלה כיצד לציין או לחגוג את החג בבית הספר. ניתן להנחות כל קבוצה להציג את ההצעה שלה בשקף בתוך מצגת כיתתית משותפת, שתוקרן במליאה בסיום חלק זה.

לסיום נוכל להקרין סרטון: [חוגגים סיגד בבית ספר יבניאלי](#), 31.12.19

נספחים

נספח א' - סיפורים אישיים- זכרונות מחג הסיגד באתיופיה (עפ"י: עמותת פידל- חג הסיגד)

סיפורה של טובה גביאו

אני עליתי לארץ כנערה כך שאני זוכרת כמעט הכל. אשתף אתכם בזיכרונות שלי, במקרה שקרה לי כילדה בחג הסיגד. אנחנו גרנו בכפר שנקרא "ברה" את החג חגנו עם כל היהודים באזור ווגרה במקום שנקרא "גדביגה" מקום מרוחק מהכפר שלנו, הליכה של לפחות שעתיים לכל כיוון. אני זוכרת את השבועיים לפני החג. שהאימהות בכפר היו מכינות "טלה" (בירה) ו"דבו" לקחת לחג לסעודה החגיגית בסוף היום ואת הכביסה והבגדים הלבנים לחג פרושים ליבוש ליד הנהר. בגלל המרחק למקום, כפי שצינתי הילדים הקטנים מהכפר שלנו לא היו הולכים למקום החגיגי.. כשהייתי בסביבות בת 9-10 הורי הבטיחו לי שאני נוסעת איתם לחג. אני כל כך שמחתי וחיכיתי לזה. אבל מה? כנראה שלא כל כך חשבתי מה אני לובשת בחג. לבשתי את השמלה החדשה שקיבלתי ולכלכתי אותה לגמרי. לא רק שלכלכתי אותה אלא הסתרתי זאת מהורי עד יום החג. וכשהיינו צריכים להתלבש ולצאת לחג אז נזכרתי בשמלה המלוכלכת שלי והבנתי בעצם שאם לא יהיה לי מה ללבוש וגם אולי בתור עונש לא אליך לסיגד. ומיררתי בבכי. אימי לאחר שכעסה עלי הלכה לשכנים והשאילה שמלה עבורי. כך זכיתי לראשונה להשתתף בחג. הדרך הייתה כה ארוכה אך לא התעייפתי מרוב ההתלהבות. כשהגענו למקום היו שם המון אנשים נשים וגברים לבושים בלבן. כולם התפללו ונישקו את הרצפה. היו כאלה ששמו אבן על השכמות והתפללו בבכי, היו כאלה שהרימו את שתי ידיהם למעלה ונשאו עיניהם לשמים ואז ירדו עד למטה ונישקו את הרצפה חזרו שוב ושוב על אותה תנועה. אני עמדתי שם למספר דקות והסתכלתי על אנשים. אחר כך הצטרפתי לבנות גילי שישבו בצד ושיחקו. אך אבי ואמי מיד הצטרפו לקהל והתפללו כמו כולם. לקראת סוף היום ירד גשם אנשים כל כך שמחו ולא פחדו להתרטב. אני זוכרת שהיו אמונות שונות סביב החג, שתפילות יום הסיגד מביאות ברכה לגשם. אפילו הנוצרים היום מאמינים בזה. בשנת בצורת היו מחכים לחג הסיגד שיביא את הברכה לגשם. כנראה זו הסיבה לשמחה. בסוף היום הביאו את כל המאכלים למקום אחד. לאחר שהקייסים בירכו על האוכל סעדו כולם יחד. לאחר הסעודה שבנו הביתה.

שאלות:

1. הסיפור מכיל בתוכו שלל מנהגים ומסורות שהיו נהוגים בחג הסיגד באתיופיה. ציינו שניים מהמנהגים והמסורות שמסקרנים אתכם/ן במיוחד, שאלו עליהם שאלות.
2. אילו רגשות עולים מהסיפור של טובה?
3. מדוע לדעתכן/ם זהו זיכרון כל כך משמעותי עבור טובה? חשבו על מספר סיבות אפשריות.

כך אני זוכר את "הסיגד" באתיופיה בתור ילד ...

חג הסיגד הוא החג המשמעותי והמרכזי של 'ביתא ישראל' באתיופיה ובארץ. זהו חג שבו עלו ועולים יהודי אתיופיה אל מקום ששמו אמבובר ובארץ- אל ארמון הנציב. אני זוכר באתיופיה, לקראת החג, את כל הכנות המאכלים והמשקאות מכל הסוגים- שיהיה מה לאכול לכל האורחים שמגיעים מכפרים נדחים, כי העולים לחג הסיגד היו יוצאים מכפרים מרוחקים, לעתים למסע של כמה ימים, מתרכזים במקום שבו התפילות נערכות על הר גבוה. טקס התפילות נערך על הר גבוה מכיוון שזה מסמל את מעמד הר סיני למתן תורה ומכיוון שמקום גבוה נחשב למקום טהור יותר. מוקדם בבוקרו של החג, כל הקהל טובלים בנהר ולובשים את בגדי החג הלבנים ומתאספים במקום נקודת תחילת המסע אל ההר. כמובן בראש המסע עומדים הקייסים- "כהני" העדה היו מוצאים את ספר התורה "אורית", כל הקהל הרב היה צועד אל ההר מלווה את התורה והקייסים בשירה ובתפילה. כך היה כל הקהל העצום עולה אל ההר, עד למקום התפילה. לא אשכח את המראה המרהיב במעלה ההר לראות את הקהל העצום שצועד באיטיות ובסדר מופתי, נשים היו נושאות אבנים על גביהן, המראה הזה מסביר את האמונה התמימה והטהורה. בהגיעם להר היו ה"קייסים" - מנהיגי העדה - פותחים בסדר התפילות וקריאה בתורה. תחילה התפללו על ירושלים ועל התקווה להגיע אליה, "הקייסים" היו מסבירים לקהל את חשיבות קיום חוקי התורה ואת מעמד הר סיני. אתם חושבים שהבנתי את מה שה"קייסים" קראו מתוך התורה? כלל לא, אלא מה, תמיד מישהו עמד ליד הקייסים ותרגם לשפה המדוברת, אמהרית או טיגרית. אחר כך, כל הקהל מתוודים על חטאיהם, כורעים ומשתחוים בידיים פרושות כלפי מעלה, אל השמיים, ובסיום הטקס היו מביעים תפילה ורצון בשנה הבאה בירושלים. בסיום התפילה, כל הקהל יורד מההר בסדר מרהיב. לאחר חצות היום, היו יורדים בשירה ובריקודים לכפר מתחת להר ששמו "אמבובר", מקיימים את סעודת המצווה החגיגית אשר חותמת את היום. כמובן לאחר הסעודה היו שרים ורוקדים. כך אני זוכר את חג הסיגד בתור ילד, הילדים לא נכחו בכל הטקסים אך גרתי בקרבת ההר וכפר אמבובר.

שאלות:

1. הסיפור מכיל בתוכו שלל מנהגים ומסורות שהיו נהוגים בחג הסיגד באתיופיה. ציינו שניים מהמנהגים והמסורות שמסקרנים אתכם/ן במיוחד, שאלו עליהם שאלות.
2. אילו רגשות עולים מהסיפור?
3. מדוע לדעתכן/ם זהו זיכרון כל כך משמעותי עבור המספר? חשבו על מספר סיבות אפשריות.

סיפורו של זמנה אחיהון: זיכרונות מבית אבא, חג הסיגד - בכפר סרמלה

אירועי הסיגד בילדותי חקוקים בזיכרוני עד עצם היום הזה. הייתי בערך בגיל 7, אבא ואימא אספו את כולנו בבית והחלו לדבר על הכנות לקראת חג סיגד, ושהשנה הרבה דודים אמורים להגיע יום לפני חג סיגד ושאלו צרכים להכין סוכה גדולה לדודים והדודות. בוקר למחרת, מרוב התרגשות קמנו מוקדם יותר מהרגיל והלכנו להביא עצים להכנת סוכה עם אחיי ודודים שבאו לעזור בבניית הסוכה. לקראת הערב אני רואה מרחוק את אבא שלי, אחותי ואת החמור הנושא את הציוד שנקנה עבורנו לכבוד חג סיגד. אחותי ואבי חזרו מגונדר עם שקיות מלאות בבגדים ותבלינים שנקנו בעיר הגדולה. פתחנו את שקיות הבגדים, וכל אחד מאתנו מדד את הבגדים שלו- נעליים, מכנסיים וחולצה לבנה. יום לפני חג סיגד לפתע עוברת שיירה של להקת חסידות ואבא אומר- "אמרתי לכם, זה מסר חשוב מירוסלם". אנחנו מתחילים לשיר "שמלה שמלה הגרצ'ן ירוסלם דנה". חזרנו על זה כמה פעמים והייתה התרגשות גדולה ועוצמתית שאי אפשר לתאר במילים. הדודים והדודות מתחילים להגיע ויחד אתם מתחילים להגיע הקסים וזקני השכונה ואז מתחילים בארוחת ערב חגיגית. זו הייתה ארוחת הערב הכי שמחה ומיוחדת. הקסים נשאו דברי ברכה ובין היתר אמרו שבשנה הבאה נהיה כולנו בירוסלם ושמחר הוא יום צום ותפילה. לפתע אבא קם ואומר- "מחר אחר הצהריים כולם מוזמנים לארוחת מצווה ועכשיו לכו לישון כי מחר קמים מוקדם לעלות לפסגת ההר שבאמבובר". אני ואחים שלי ישנו עם הדודים בסוכה ודוד מצד אבא סיפר לנו על אודותיה של ירוסלם. בשל האווירה המיוחדת והשמחה לא רציתי בכלל לישון, יותר נכון לא רציתי שזה יגמר בכלל. בבוקר קמנו מוקדם והדודות נתנו לנו מתנות כמו כל שנה. למעשה כך החל הסיגד שלנו בכפר סרמלה. אני ואחים שלי לבשנו את הבגדים הכי יפים שיש, וצעדנו עם כל הדודים וכל תושבי סרמלה, ואנשים שהגיעו מרחוק לכיוון פסגת ההר שבאמבובר. המבוגרים לבשו את הבגדים המסורתיים וכל ילדי הכפר לבשו אף הם בגדים לבנים. עבורנו הלבוש היה הפגנת כוח וסמל סטטוס למשפחה אמידה. אני אומר לכולם "שהבגדים שלי הכי היפים ושווים" ואחי לוקח אותי לצד ואומר שעלי להפסיק עם זה. כולנו צועדים לעבר פסגת ההר שבאמבובר כל האזור היה מלא באנשים, שורות שורות של אנשים. המבוגרים בעלי מעמד רכבו על סוסים, הרוב צעדו ברגל לכיוון ההר. אנחנו הילדים רצנו הכי מהר שיכולנו, רוצים להראות כמה כוח יש לנו, המבוגרים מתריעים ואומרים לנו- "אתם לא יכולים לעבור את השיירה של הקסים!". קבוצה של אנשים עוצרת את כולנו לרגע ואומרת, "הקסים בראש השיירה ואחריהם המבוגרים ואחר כך הילדים, אתם יודעים שהיום הוא יום מיוחד, הקסים והמבוגרים שרויים היום בתפילה וצום". אחרי צעדה של שעה בערך מגיעים לפסגת הר שבאמבובר. זו הייתה הפעם ראשונה שאני רואה המון אנשים, וכולם לבושים בצבע לבן. עניין זה הוסיף להתרגשות שלי עוד יותר. הלכתי לאיבוד בתוך ההמון. התחלתי לחפש את האחים שלי ולא מוצא, מסתובב בין האנשים ואני לא רואה את המשפחה שלי. לקראת הסוף לפתע אני פוגש את אחי הגדול, "איפה היית חפשנו אותך", אחוז בידי ואומר מעכשיו אתה איתי. התרחקנו מהמקום ומרחוק אני רואה את קיס הקסים מחזיק בידו את התורה ונושא דברי ברכה וכולם משיבים אמן, הנשים מרימות את הידיים כלפי השמיים וכולם משתחווים ומנשקים את האדמה. בסוף התפילה יורדים הקסים

וזקני הקהילה, מלווים בשירה וריקודים את ההמון בחזרה לכפר סרמלה. כולם מתפזרים, אבא ואימא שלי מקבצים קרובי משפחה וכמעט כל הכפר מתחיל לצעוד בשירה וריקודים לכיוון הבית שלנו, בראש השיירה צעד גם הקייס ששחט את "ששו" לסעודת המצווה ובכך נתן חותמת שהסעודה הזו כשרה וחשובה. מתחילים את סעודת המצווה ובכך שוברים את הצום. אירוע חג סיגד הזה חקוק בזיכרוני עד עצם היום הזה! כל כך נהייתי מהאווירה ששררה בחג הסיגד האחרון שלי, בפסגת ההר שבכפר סרמלה שבאמבנבר. לעולם לא אשכח את ההתרגשות העצומה שהייתה לי בהכנות לקראת חגיגת חג סיגד וביום חג סיגד עצמו.

שאלות:

1. הסיפור מכיל בתוכו שלל מנהגים ומסורות שהיו נהוגים בחג הסיגד באתיופיה. ציינו שניים מהמנהגים והמסורות שמסקרנים אתכם/ן במיוחד, שאלו עליהם שאלות.
2. אילו רגשות עולים מהסיפור של זמנה?
3. מדוע לדעתכן/ם זהו זיכרון כל כך משמעותי עבור זמנה? חשבו על מספר סיבות אפשריות.